

BAŞARILI ANNE-BABA ÇOCUK İLİŞKİSİ

Ana-baba, çocuklarını eğitirken öncelikle gelişim evrelerini bilmeli ve çocuklarının içinde bulunduğu gelişim dönemini tanımalıdır. Başka bir deyişle, çocuklarını tanıyarak işe başlamalıdır.

Ana-baba, çocuklarının kendi modelleri olmadığı gibi, kardeşlerinden ve arkadaşlarından farklı, bağımsız, kendine özgü zeka ve kişilik özellikleri olan bir birey olduğu gerçeğinden hareket etmelidirler.

Anne ve babanın çocuklarına, “uygun olan davranışı” ya da neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğretebilmeleri için, gerek kendi aralarında gerekse çocuklarına yönelttikleri davranışlarında dengeli, tutarlı ve kararlı olmaları gerekir.

Anne-babanın güvenli bir çocuğa sahip olabilmeleri için, önce kendilerine, sonra birbirlerine, ardından da çocuklarına güvenmeleri gerekir.

Anne-baba çocuğundan yaşı ve yeteneklerine uygun isteklerde bulunmalı, çocuğu hayal kırıklığına uğratabilecek, yaşının üstünde beklentiler içine girmemelidirler. Çocuğun ilgi ve yeteneği onun yönlendirilmesinde esas alınmalı, ana-babanın tutkuları dikkate alınmalıdır.

Anne-baba öncelikle çocuğunu bağımsız bir birey olarak kabul eden, ona sevgi ile yaklaşan ve olumlu ilişki kurmaya çalışan kişiler olmalıdırlar. Bilinmelidir ki, sevgi temeline dayanan eğitim, sağlam ve başarılı eğitimidir.

Anne-baba, soyut düzeyde uyarı yerine, somut düzeyde eylemi temel almalıdır.

Anne-baba öyle bir ortam hazırlamalıdır ki, çocuk sanki her zaman anne ve babası yanındaymış gibi kendini güvenli ve hiç yanında değilmiş gibi özgür hissetsin. Böyle bir aile ortamı çocuğun kendine özgü anlayış ve düşüncesini ifade etme olanağı sağlar. Buna karşın sağlıklı bir aile, çocuğun nasıl algılaması, düşünmesi ve davranması gerektiğiyle ilgilenir. Çünkü bu ana-baba için, çocukları belirli bir kalıba sokmak, onu bağımsız olarak gelişmesinden daha önemlidir.

Anne-baba, çocuğunun kişiliğine saygı duyan, benlik saygısı üstün kişiler olmalıdır ki, çocuklarının benlik saygısı da üstün olabilsin. Anne-babalar kendi kendini yönetebilen bireyler yetiştirmek için gerekli psiko-sosyal ortamı hazırlamalıdırlar. Bunun için de aşırı koruyucu yaklaşımdan kaçınarak çocuğun kendi kendini yöneten bir birey olmasına fırsat verilmelidirler.

Kısacası, anne-baba, çocuğa sevgi veren, girişim yeteneğini ve özgüvenini kazanabilmesi için onu destekleyen kişiler olmalıdırlar. Çocuğa yeterli düzeyde desteğin sağlandığı bu ortamda anne-babanın sağladığı disiplin ve eğitimin nitelikleri olumludur. Çocuğun istemi hiçbir zaman engellenmez. Aşırı davranışları anlayışla karşılanır ve yumuşak bir biçimde düzeltilir. Böyle bir esnek ortamda çocuk, cesaretli ve topluma uyumlu bir insan olarak yetişir. Yaşamını yapıcı çabalar üstüne kurmayı öğrenir.

İdeal anne-babayı tanıtmak zor olmakla beraber başarılı anne-babalar, çocuğun ihtiyaçlarını sezen, onlara uygun yanıtlar veren, aşırı hoşgörülü veya katı olmayıp, çocuğa karşı esnek bir yaklaşım içinde olan, davranışlarında belirli bir kararlılık ve devamlılık sağlayan, karşı çıkmadan önce her zaman çocuğunun isteklerini dinleyen anne-babalarlardır.

Yine başarılı anne-babalar, çocuğunun kendi kendisini denetlemesini ya da iç denetim demek olan ahlak gelişimine ortam hazırlayan, çocuktaki sorumluluk duygusunu geliştiren, olayların sonuçlarıyla onları başbaşa bırakan, onlara hak ve özgürlüklerinin sınırını öğretken, çocuklarına korku silahını çevirmeksizin, kendi kendilerini disipline eden ve düşüncelerini özgürce anlatabilen birer birey olarak yetiştirmelerine imkan hazırlayan

kimselerdir.